

Självkänsla hos daghemsbarn

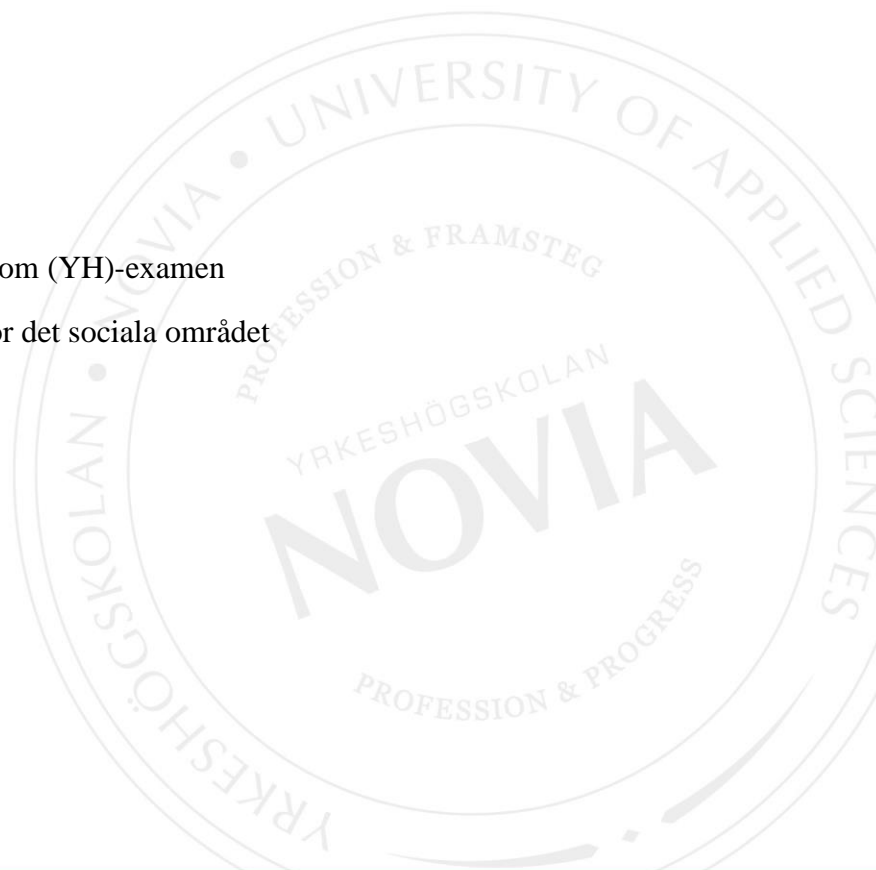
- En kvalitativ undersökning om hur barnträdgårdslärare bekräftar och stärker barnets självkänsla på daghem.

Sofia Fant

Examensarbete för Socionom (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för det sociala området

Vasa 2017

EXAMENSARBETE

Författare: Sofia Fant
Utbildning och ort: Det sociala området, Vasa
Inriktningsalternativ/Fördjupning: Småbarnspedagogik och metodik
Handledare: Ralf Lillbacka & Pia Höglund-Ingo

Titel: Självkänsla hos daghemsbarn – En kvalitativ undersökning om hur barnträdgårdslärare bekräftar och stärker barnets självkänsla på daghem.

Datum 23.4.2017

Sidantal 34

Bilagor 0

Abstrakt

Syftet med detta examensarbete är att ta reda på hur en barnträdgårdslärare kan stärka och bekräfta barnets självkänsla på daghem. Vilken syn och uppfattning finns det om självkänslan på daghem och hur kan man stödja barnen på bästa sätt när det gäller självkänslan?

I detta examensarbete har jag genom litteratur tagit fram vad självkänsla är, men även olika definitioner kring självkänslan och hur miljön runt om kan påverka självkänslan hos barnet. I intervjuerna som blev gjorda framkom det även olika arbetssätt och metoder man kan använda sig av, men även barnträdgårdslärarens definition av självkänslan och vad det innebär på daghemmen.

Resultatet av intervjun visar att självkänslan är grunden för barnet och att självförtroendet kan påverkas därefter. Tyngdpunkter som framkommer är trygghet och att se det enskilda barnet, även samarbetet mellan vuxna och barn är a och o i arbetet med självkänslan för barn på daghem.

Språk: Svenska

Nyckelord: Självkänsla, bekräftelse, barnträdgårdslärare, daghem

BACHELOR'S THESIS

Author: Sofia Fant
Degree Programme: Social Welfare, Vaasa
Specialization: Pre-School pedagogy and methodology
Supervisor(s): Ralf Lillbacka & Pia Höglund-Ingo

Title: Self-esteem of children in daycare - A qualitative method of how children's daycare worker confirm and strengthen the child's self-esteem in daycare centers.

Date: 23.4.2017

Number of pages: 34

Appendices: 0

Abstract

The purpose of this thesis is to find out how a nursery teacher can strengthen and confirm the child's self-esteem in day care centers. What view and perception is there about self-esteem in day care centers and how can you best support the children regarding their self-esteem?

In this master's thesis, I have through literature produced what self-esteem is, different definitions of self-esteem and how the surrounding environment affects self-esteem of the child. In the interviews that were done, it also appeared that there were different working methods and methods that can be used, but also the definition of self-esteem's perception of the children and what it means in day care centers.

The result of the qualitative interviews shows that self-esteem is the basis for the child and that self-confidence can be affected accordingly. Concerns that emerge are safety and "seeing" the individual child, even the cooperation between adults and children is essential when it comes to the work of self-esteem for children in day care centers.

Language: Swedish

Key words: Self-esteem, confirmation, nursery teacher, day care center

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
2	En närmare titt på självkänslan	3
2.1	Vad är självkänsla?.....	3
2.1.1	Hög och optimal självkänsla.....	4
2.1.2	Låg självkänsla.....	4
2.1.3	Aktiv och passiv självkänsla	5
2.2	Andra begrepp kring självkänslan.....	5
3	Olika faktorer runt barnet som stödjer självkänslan	6
3.1	Genetik och arv.....	6
3.2	Barnens relation till föräldrarna	7
3.3	Gemenskap och vänner	9
3.4	Språket.....	9
3.5	Samhället påverkar barnet	10
3.6	Media.....	12
3.7	Sammanfattning av de yttre faktorerna kring självkänslan	12
4	Dagvårdens roll för barns självkänsla.....	13
4.1	Bekräftelse	14
4.2	Barnens prestationer	15
4.3	Att vara en stabil grund och modig förebild	15
4.4	God anknytningsrelation.....	16
4.4.1	Barn med trygg anknytning.....	16
4.4.2	Undvikande och ambivalent anknytning.....	16
4.5	Sammanfattning av dagvårdens roll för självkänslan	17
5	Sammanfattning av teorin	17
6	Metod och tillvägagångssätt.....	19
6.1	Kvalitativ metod.....	19
6.2	Intervju.....	20
6.3	Tillvägagångssätt i den kvalitativa intervjun	20
7	Resultatredovisning	21
7.1	Skillnaden mellan självkänsla och självförtroende.....	22
7.2	Samarbete på daghemmet	25
7.2.1	Det dagliga arbetet med barnen	25
7.2.2	Förståelsen för att vi alla är olika.....	26
7.3	Metoderna som höjer självkänslan.....	27
7.4	Utveckla barnens självkänsla	29
8	Sammanfattning av intervjuerna	30

9	Sammanfattning och kritisk granskning	31
	Källor	34

1 Inledning

Med detta examensarbete vill jag plocka fram de viktigaste sakerna när det gäller självkänslan hos barnet. Jag har sökt i forskning som reder ut de olika begreppen när det kommer till självkänslan, hur man kan bygga upp den och vad man kan som både förälder och daghemspersonal göra för att förstå innebörden med självkänslan.

Jag ville undersöka djupare i självkänslan och se hur daghemspersonal på olika daghem går till väga för att stärka den hos barnet. Jag vill veta om självkänslan blivit viktigare i daghemmen eller om det är något som ingen tänker på. Kan småbarnspedagogerna se skillnaden mellan självkänsla och självförtroende och pratas det något om självkänslan på daghemmen? Är detta något barnträdgårdslärarna tänker på?

Eftersom examensarbetet går mycket in på självet, självbilden och självförtroendet har jag förklarat dessa begrepp för att man ska förstå skillnaden mellan dem och innebörden. Jag har även tagit reda på olika faktorer kring självkänslan som både behandlas utanför och i småbarnspedagogiken. Självkänslan är en grund för barnen som byggs upp bland annat på daghem.

Att prata om självkänsla och självkänedom är något som väcker ett stort intresse hos mig. Det är väldigt många begrepp som går in i och påverkar varandra, men självkänslan och självet är det jag tycker är det viktigaste att jobba med. Jag har alltid varit intresserad av detta ämne och känner att ju äldre jag blivit desto mer har intresset vuxit fram för uppbyggnaden av självkänslan hos både barn och vuxna. Självkänslan kan man prata länge om, men jag bestämde mig för att ta det riktigt från grunden för att reda ut olika begrepp och betydelser.

Syftet med föreliggande arbete är att undersöka hur daghemspersonalen tar barnens självkänsla i beaktande. Vilken syn och uppfattning har daghemspersonalen kring självkänslan och finns det något man kan göra för att förbättra självkänslan hos barn på daghem. Hur kan man på bästa sätt stödja barnen i denna fråga? Detta examensarbete ska svara på frågan hur småbarnspedagoger kan göra för att sträva efter en god självkänsla hos barn på daghem.

Lindwall (2011, 23-24) säger att forskare och professionella har i väldigt många år forskat inom självet och visat ett stort intresse för självbilden, självuppfattningen och självkänslan. Tittar man längre tillbaka till medeltiden, kan man finna att det redan då förekommit frågor

kring självet. Det fanns frågor redan då kring kunskapen om självkänslan. Enda sedan medeltiden har ämnet självkänsla varit ett tabu-ämne och det har följt med till idag. För några hundra år sedan trodde man mera på Gud och att man skulle bli frälst av honom istället för att man kunde forska i självkänslan. Man behandlade då sin egen självkänsla via bibeln.

På 80-talet växte intresset för självkänslan fram. I USA såg man detta som något viktigt för utvecklingen och välmående hos barn. Man satte ner mycket tid och pengar för att kunna hjälpa barn och unga med sin självkänsla (Forster, 2016, 238).

Johansson & Lindgren & Hellman (2013, 7-9) menar att dagens samhälle är uppbyggd på ett vis så den moderna familjen i vårt samhälle styrs av den miljö som finns utanför hemmet. Dagens samhälle är uppbyggd genom att man måste prestera mycket för att kunna synas. Det beskrivs också att familjen är en viktig punkt för barnet för att kunna utvecklas men även att daghemmen och skolorna sätter en viktig del av barnens liv.

Det är vanligt att människor i dagens samhälle gör sig själv till ett problem. Man tror att detta med att problematisera sig själv alltid har funnits och att det främst har framkommit och framkommer i västvärlden (Lindwall, 2011, 23-24).

2 En närmare titt på självkänslan

Vad är självkänsla? Det finns många människor som inte kan skillnaden mellan olika begrepp som handlar om självet. Självkänslan är något man bygger upp från man är liten med hjälp av anknytningspersoner som står nära barnet (Ellneby & Von Hilgers, 2010, 82).

2.1 Vad är självkänsla?

Självkänsla är något man *är*. Detta begrepp förklarar hur man själv känner sig och vad man tycker om hos sig själv som människa. Självkänsla är något man kan bygga på men som även snabbt kan sänkas. För att hålla en god självkänsla behöver man känna tillit till sig själv och förstå betydelsen för hur och vad vi är (Johnson 2003, 15). En mamma som har en negativ uppfattning om sin kropp kan överföra uppfattningen till barnet. Detta kan göra att barnet får en negativ uppfattning om sin egen kropp, vilket också kommer att märkas av när barnet kommer i tonåren (Hwang & Nilsson 2003, 229).

För att få en bättre förståelse kring självkänslan kan man dela upp den i två delar: *Den första är att man har en god vetskap om sig själv*; Vilka tankar man tänker, känslor man känner, behov, förmågor, ens drömmar och lust. Att ha en vetskap om hur man tänker och känner. *Den andra delen handlar om att acceptera sig själv*: En människa med en god självkänsla har lättare för att acceptera sig själv. En människa med god självkänsla tycker om sig själv och accepterar sig själv för den man är. Dessa två delar arbetar tillsammans. En människa med en god självkänsla accepterar sig själv för den hen är och accepterar både sina styrkor och svagheter. (Krantz Lindgren, 2014, 19).

Bakgrunden för att få en bra självkänsla lägger sin vikt genom handling och ord men även stimulans. Som förälder och barnträdgårdslärare är det viktigt att uppmärksamma barnet genom att få barnet att förstå vad som menas och sägs. Handlingen och talet ska stämma överens. T.ex. När man på ett daghem säger till ett barn vad hen ska göra, men barnträdgårdsläraren gör saken åt barnet ändå. Barnet kan i detta fall förlora uppmärksamheten till vad barnträdgårdsläraren säger och har inte ens lust att försöka göra något själv (Ellneby & Von Hilgers, 2010, 83-84).

2.1.1 Hög och optimal självkänsla

Det finns en skillnad mellan hög och optimal självkänsla. Denna skillnad är väldigt liten men det utgör en stor skillnad med tanke på människans självkänsla.

En *hög självkänsla* är känslig och ömtålig, denna kan snabbt ändras och bli en låg självkänsla på grund av olika orsaker. En hög självkänsla kan rubbas snabbt och bli sämre om det händer något negativt. Däremot har människor med hög självkänsla också en tro om att positiva tankar och att tron på sig själv sätter grunden för självkänslan. En människa med en hög självkänsla har lätt för att ge komplimanger men även att få komplimanger tillbaka (Lindwall, 2011; Jansdotter, 2008; Johnson, 2003).

En *optimal självkänsla* är när du är trygg och säker i dig själv och självkänslan inte klarar av att rubbas. En optimal självkänsla kan kännas igen genom:

1. När människan kan vara sig själv.
2. När en människa kan klara av livets utmaningar utan problem.
3. När människan är nöjd över sitt liv trots sina brister.

En människa med en optimal självkänsla accepterar sina positiva och negativa sidor. Även om en människa med en optimal självkänsla blir sårad eller på något sätt möter negativa känslor så tar denna person inte det så hårt (Lindwall, 2011, 264-265).

2.1.2 Låg självkänsla

Alla människor har en grund där det finns känslor som handlar om att tycka om sig själv. En låg självkänsla handlar om att man inte tycker om sig själv som person, att man inte kan ta till sig positiva komplimanger eller kommentarer från andra. När det handlar om låg självkänsla kan människor visa sig mer osäker och känslig som person. Människor med en låg självkänsla känner inte sig själv på djupet och har inte den kunskapen om sig själv som skulle höja självkänslan till det bättre. När en människa inte känner sig själv på djupet kan människan automatiskt bli mera osäker och känslig som person. Människor med en låg självkänsla har svårare att ta sig ur en negativ knipa som kan hända i vardagen och det känns extra tungt att försöka komma sig upp från svackan igen. Människor med låg självkänsla förväntar sig att de ska misslyckas och därför kan dessa människor vara rädda att testa på något nytt. De kan tvivla på sig själv när det handlar om att testa på nya saker, vilket gör att

det kan bli sämre resultat än vad det blir för någon med en god eller optimal självkänsla (Lindwall, 2011, 89-92).

2.1.3 Aktiv och passiv självkänsla

Johnson (2003, 17) skriver att det finns två vägar till självkänsla. Så länge människan har funnits har hen alltid haft funderingar kring självet. Den ena vägen handlar om att man skaffar självkänslan själv och den andra handlar om att man får självkänslan av andra. Dessa två vägar har en stor betydelse när det gäller den yttre och inre självkänslan.

Den aktiva vägen till självkänslan betyder att man själv skapar självkänsla genom en aktiv strävan. Den aktiva självkänslan är saker som en människa kan se ”som sig själv”. T.ex. familj, vänner, sitt utseende, sakkunskaper och det som människan äger. Det betyder att man inte känner någon förlust om man äger ett litet hus istället för ett stort, eller att man inte bryr sig om att man har lite vänner istället för många vänner. Enligt Johnson (2003, 19) menar han att man kan dela upp människan i tre olika själv; Det fysiska, sociala och det andliga. Till det fysiska självet hör saker som du äger, t.ex. hemmet och människans egendom. Det sociala självet är de olika rollerna man har i sitt liv, ex. kamrat-, yrkes- eller föräldrarollen. Det andliga självet betyder att man har egna värderingar gällande människans idéer och synsätt till livet.

Den passiva vägen till självkänslan är när vi får självkänslan av andra. Det betyder att människan inte aktivt strävar efter självkänslan, utan man får den av andra runtomkring. Den passiva vägen visar att människan tar till sig vad andra säger och tycker, trots om det är bra eller dåligt. Detta gör att andra människor i individens liv skapar och ger självkänslan och kan påverka den både positivt och negativt. På detta sätt skapar människan sin egen självbild (Johnson, 2003, 20-21).

2.2 Andra begrepp kring självkänslan

Självet framkommer väldigt mycket när det pratas om självkänslan. Självet betyder att man har en egen bild av sig själv, att man ser sig själv på ett visst sätt. Alla människor har en egen identitet som man jobbar med och försöker utveckla. När det handlar om självet kan detta delas upp i tre delar; identiteten, handlingskraft och självkontroll. Människans identitet gör att man kan umgås med andra människor och klarar av den sociala omgivningen. Handlingskraften hjälper människan att klara av svåra beslut och att kunna göra goda val i livet. Den sista delen handlar om självkontrollen. Självkontrollen gör att vi klarar av det

vardagliga t.ex. att träna eller hålla goda relationer vid liv. När dessa tre fungerar som det ska kan människan leva ett sunt och bra liv (Lindwall, 2003, 39).

Von Tetzchner (2016, 551-552) menar att *självbilden* står väldigt nära självkänslan. Självbilden handlar om att känna igen sig själv, vilken uppfattning man har om sig själv och vem man är som person. Ett barn som är ett och ett halvt år kan känna igen sig själv när hen ser sig i spegeln eller ser sig själv på ett fotografi eller på en video.

Självförtroendet är något man gör. Som exempel på självförtroendet; Ett barn håller på att lära sig att krypa och har fått syn på en leksak en bit fram. Barnet tänker att ”denna leksak ska jag komma fram till.” När man ser ett barn håller på att koncentrera sig på något betyder det att barnet lär sig. Istället för att ge denna leksak åt barnet så kan man istället ge beröm och tycka att barnet är duktigt som försöker och kan själv (Ellneby & Von Hilgers, 2010, 85).

3 Olika faktorer runt barnet som stöder självkänslan

3.1 Genetik och arv

Barn formas redan i mammans mage med gener av båda föräldrarna. Generna överförs genom en äggcell och en sädescell. Människan har 23 kromosompar, vilket betyder att sammanlagt finns det 46 kromosomer i människans varje cell. Varför människan har en dubbeluppsättning av kromosomerna är för att de förs vidare från föräldrarna. Detta ger en betydelse varför människor är så olika varandra, eftersom människan inte kan få alla kromosomerna av sina föräldrar. Det finns så många kromosomer i kroppen att människan kan få ett genetiskt arv av sina föräldrar eller av de som är nära släkt till föräldrarna (Von Tetzchner, 2016, 90-91).

Ett barn har olika individuella förändringar i samband med de generella dragen från föräldrarna. För att kunna förstå barnens utveckling och olikheter är det bra att veta och kunna skilja på två faktorer; *Arvet och miljön*. Alla föds olika och utvecklar sina egna individuella drag. Genom arvet och miljön måste man beakta att alla människor är biologiska och utvecklar karaktärsdrag i en kulturell, social och fysisk omgivning. (Evenshaug & Hallén, 2001, 25; Hwang & Nilsson, 2003, 73-75; Von Tetzchner, 2016, 100).

Arvet är det som barnet får från föräldrarna. Arvet handlar om att barnet själv utvecklar sitt eget jag. Barnet gör en egen inre mognadsprocess och utvecklas genom en påverkan från arvet från både föräldrar och mor- och farföräldrar (Evenshaug & Hallén, 2001, 25).

Miljön är det som barnet blir påverkad av runt om hen. Miljön handlar även om de belöningar och straff som ges från de vuxna till barnet. Barnet påverkas av miljön och lär sig därefter och utifrån vad barnet gör och vad barnet ser att andra gör (Evenshaug & Hallén, 2001, 25).

Arvet och miljön påverkar också varandra och gör att barnet utvecklar sin egen identitetsprocess. Mognad och inläringen för barnet höjs när det handlar om arvet och miljön. Barnet lär sig t.ex. språk genom inläring och en mognad till att förstå språket (Evenshaug & Hallén, 2001, 27).

Tittar man längre fram i barnens utveckling så sätter barnen i gång med sin egen utveckling ju äldre barnet blir. Barnens process påverkas av hur de kommer in i samhället genom ett historiskt och kulturellt sammanhang. Barnet formas av tidigare generationers beteendemönster och därför kan man se stora likheter mellan barn, föräldrar och även mor- och farföräldrar (Evenshaug & Hallén, 2001, 26; Hwang & Nilsson, 2003, 75-76).

3.2 Barnens relation till föräldrarna

Varför relationen till föräldrarna är viktig är för att det är en grundsten som gör att barnen kan stå stadigt. Därför är det bra att föräldrarna får barnet att känna kärlek, värme och trygghet (Forster, 2016, 261).

Familjen är det viktigaste och det närmaste ett barn har. Barnets mamma och pappa lär barnet hur man samspelar med andra människor. Barnet får lära sig av sina föräldrar hur man vidarebefodrar och framställer samhällets och kulturens alla roller, normer och värderingar. Föräldrarna fungerar som de första anknytningspersonerna till barnet vilket gör att barnet bygger upp en trygg och stabil grund. Familjen hjälper också till att bygga upp barnet att tolka allt runt om kring sig och lär sig att bearbeta de påverkningar som kommer från samhället. Barnet lär sig att ta intryck av sina föräldrar när hen ser hur de reagerar i vissa situationer i vardagen (Evenshaug & Hallén, 2001, 33).

När det gäller föräldrars självkänsla och inställning till självkänslan hos barnen, så finns det föräldrar som gärna vill och känner av att deras barn borde få högre självkänsla. Det första föräldrarna bör tänka på är hur deras egen självkänsla och inställning till självkänslan är. Har föräldrarna en hög självkänsla påverkar det barnen och andra runt omkring. Har föräldrarna

en dålig självkänsla kan också barnen känna av det. Som förälder ska man tro på sig själv och berätta för sitt barn att hen är bra som hen är. Barnet känner snabbt av om förälderns röst menar vad hen säger och kan snabbt förstå om förälderns röst låter osäker när föräldern pratar (Ellneby & Von Hilgers, 2010, 84-85).

Rutherford (2011, 1-7) menar att föräldrarna i dagens samhälle är konstant till lags för barnen och visar att de alltid finns där, lyssnar, ser barnen konstant och alltid har ett schema att följa så att det alltid finns något att göra. Föräldrarna låter inte barnen ha tråkigt och låter inte barnen ta hand om sin egen problemlösning utan vill mest av allt hjälpa till. Detta gör att barnet vänjer sig vid att alltid ha någonting att göra och att det alltid finns människor runt om kring som vill hjälpa till och göra något för barnet.

Redan efter kriget började man se skillnader med att uppfostra barnen. Föräldrarna, främst mammorna, blev mer rädda om barnen och ville vara dem väl till lags. Föräldrarna har svårt att slappna av i dagens samhälle och därför blir barnen uppvaktade så mycket. Det som också är viktigt är att barnen lär sig att de kan själv lösa sina problem, att det är bra att kunna ha tråkigt och att det är bra att leka på egen hand ibland utan att föräldrarna sitter bredvid. Som förälder bör man förstå att bästa sättet att kunna skydda ens barns självkänsla är genom att vara närvarande men att vara närvarande på ett sätt så att barnet får tid för sig själv att lära sig saker. Däremot om barnet blir frustrerad över att en sak som barnet gör som hen tycker är svårt, så behöver man påminna dem om att aldrig ge upp. Att ha tron på sig själv.

Även om föräldrar tjänar mycket eller lite i sitt eget arbete så sätter detta ingen skillnad i hur föräldrarna bryr sig om sina barn. Både den högre klassen och den lägre klassen är lika villiga att få barnet att känna sig självsäker. Föräldrarna vill både som högre och lägre klass ge barnen kärlek genom intimitet och förtroende, vilket ger en stabil grund för barnet. De barn som har föräldrar som tjänar mer pengar kan däremot känna att de också måste tjäna mycket pengar som vuxen. Vilket gör att det blir höga krav och självkänslan kan få sig en törn.

I dagens samhälle borde man se mera över att bygga upp och att kunna förbättra barnens självbild och självförtroende. Det är viktigt att barnen förstår att det är okej att göra fel och att man lär sig av sina misstag. Genom att barnen får testa på saker själv och får utforska gör att barnen bygger upp självförtroendet som hjälper till att kunna bygga upp en bättre självkänsla. Ett gott föräldraskap gör också att barnets självkänsla blir stärkt både som barn och som vuxen.

3.3 Gemenskap och vänner

Redan vid 12-18 månader börjar barn intressera sig av andra barn. På en avdelning kan man märka att barn i åldern vid 1-2 år har mera intresse för barnen på daghemmet än för de vuxna. Att vara på daghemmet och ha vänner att leka med gör att barnet utvecklas socialt och skapar en förståelse för och till varandra. Barnet lär sig även hur man uppför sig, sociala regler och sakkunskaper, men även att undvika konflikter och att man kan lösa dem tillsammans (Von Tetzchner, 2016, 570-571).

Även om barn gärna ser till och på andra barn på daghemmet istället för att se på de vuxna, kan det också göra att vissa barn ha svårt att hitta vänner att leka med. Detta beror på att man som barn inte tänker på samma sätt. Att barn inte är likatänkande. I sådana fall kan det vara bra att prata om det eller att försöka få med barnet på olika lekar så att barnet lär känna andra barn på avdelningen. Pågår detta en längre tid kan barnet börja känna rädsla. Då behövs en vuxen med god anknytning till barnet som kan hjälpa till (Forster, 2016, 274-276).

För att barn lättare ska kunna hitta likasinnade barn som de kan leka och föra socialt samspel med är det bra att man i lekar eller andra aktiviteter får arbeta i grupp. Detta gör att man kommer närmare varandra (Forster, 2016, 274-276). När barn är små är det den gemensamma leken som för samman barnen, vilket resulterar i en vänskap för barnen (Von Tetzchner, 2016, 572).

3.4 Språket

När barnet är liten finns det stora variationer när det gäller barnets uppbyggnad av språk och ordförråd. Barn lär sig på olika sätt och det kan skilja mycket mellan barns ordförråd i unga åldrar. Barn kan göra sämre ifrån sig på olika språktest men kan vara duktig på att kommunicera med de lekkamrater som barnet har på daghemmet. Vid dessa tillfällen är det viktigt att komma ihåg att barnen känner sig trygga när de vet om att de gjort ett bra resultat (Hwang & Nilsson, 2004, 164-165).

Von Tetzchner (2016, 555) menar att redan i 15-månadersåldern börjar barnen utveckla sitt språkliga själv och börjar kunna säga vad de känner och upplever. Detta gör att barnen har lättare att ingå i nya relationer på daghemmet när barnet lär sig att börja prata. Det är då lättare att kommunicera och föra budskap vidare till varandra.

Barn som pratar ett annat språk behöver lära sig de inhemska språken (1973/36) Därför ska barnet lära sig att prata svenska, finska eller samiska eftersom det är lag på det i Finland

(§11). Därför kan man använda sig av böcker och samtal som går på svenska eller finska, beroende på vilket språk daghemmet går på. För att barnet ska känna sig trygg på daghemmet finns det en rättighet som ger barnet rätt till sitt eget språk. Det är viktigt för barnet att lära sig samma språk som de övriga barnen i gruppen eftersom det då blir lättare att delta i olika saker på daghemmet. Barnet blir då dessutom mera socialt inkluderad i samhället och på daghemmet (Pramling Samuelsson & Sheridan, 2016, 79).

Språkutvecklingen och identitetsutvecklingen går ihop. Ett barn lär genom att våga försöka använda språket på rätt sätt. Daghemspersonalen behöver öppna upp barnets nyfikenhet för att barnet ska vilja lära sig mera och det gäller även på hemmaplan (Pramling Samuelsson & Sheridan, 2016, 80).

Det berättande självet kommer fram vid 3-årsåldern hos barn och de kan då börja berätta och skapa historier bättre och utvecklar då snabbt sitt språk därefter. Föräldrarna och andra familjemedlemmar är till stor nytta i detta skede eftersom de lär barnet att ta sig fram med språket och de finner då en plats i samhället där de också kan uttrycka åsikter (Von Tetzchner, 2016, 555-556).

3.5 Samhället påverkar barnet

Dagens samhälle handlar mycket om det yttre. Det gäller att gå på skönhetssalonger och hålla utseendet i skick. Dagens samhälle gör att människor vill nå perfektion. Att se bra ut och att ha ett bra liv är vad de flesta vill nå. Detta gör att många människor börjar må dåligt för att man vill nå så mycket även om man inte får allt man vill ha. Pengar och makt spelar också en stor roll och man ska gärna försöka få den yttre fasaden av människan att glänsa. Många människor som får det de vill ha kan också känna saknad av något annat. Pengarna, makten och utseendet räcker inte till för att människan ska må bra (Johnson, 2003, 85-86).

Hälsa och välbefinnande ligger i föräldrars händer för att det är dem som lär barnen att få ett hälsosamt liv med bra kost och rörelse. I dagens samhälle blir det mindre av att röra på sig utomhus och barnen sitter inne istället. Eftersom dagens barn blir uppväxta med en bild av hur man borde se ut och vara som person på grund av all reklam och media, ger detta en stor press på barnen hur de borde vara (Johansson & Lindgren & Hellman, 2013, 85-92).

I England har det gjorts en forskning kring hur fysisk aktivitet kan stärka självkänslan hos barn i åldern 5-10 år. Barnen bör få ordentligt med fysisk aktivitet dagligen på daghemmet och i skolor och det bör vara måttlig till kraftig aktivitet. Rör barnen mycket på sig som liten

utvecklar dem en stark psykisk och fysisk hälsa när de blir äldre. Enligt forskningen är barn mera inomhus i dagens samhälle för att föräldrarna är rädda att ha dem utomhus själva, på grund av föräldrarnas rädsla för att det ska hända barnet någonting. Daghemmets och skolans utomhuslek är det viktigaste för barnen då de får röra på sig. Utomhusmiljön på daghemmet bör innehålla mycket skog och öppna grönområden. På dessa områden kan barnen springa fritt. Detta gör att barnen får använda sin fantasi och vara mera uppfinningsrik, vilket gör att de utvecklas på ett gott sätt. Den bästa miljön för barnen att vara utomhus i är ute på landet där det finns många grönområden man kan använda sig av. Barn som vistas utomhus i städer utvecklas inte på ett likadant sätt som de barn som är uppvuxen på landet. Grönområden för barnen påverkar dem genom att de utvecklar sitt välbefinnande, hälsa och kan utvecklas på ett hälsofrämjande sätt.

Vid denna forskning mätte man barnens BMI och vikt i början när man satte igång forskningen om fysisk aktivitet skulle främja hälsan för barnen. Barnen fick vara ute en timme efter maten och vid lekplatsen inne i staden satte man hopprep, bollar och frisbees som barnen kunde använda och leka med. Ute på landet gav man inga leksaker eftersom de hade grönområden som de kunde använda sig av. Barnen fick även orientera i landsbygden och ute i staden, de fick kartor att använda sig utav. Även om barnen var på olika ställen så märkte man ingen direkt skillnad på slutresultatet. Utan det var för att de rörde på sig som utvecklingen och forskningen gick framåt. En skillnad syntes i hur den fysiska aktiviteten i staden gjorde skillnad när de hade fått hopprep, bollar och frisbeen. Procenten hade ökat kraftigare inne i staden eftersom barnen där hade fått leksaker att använda sig utav, vilket man märkte resulterade till en roligare miljö att utöva fysisk aktivitet för barnen. Barnen tyckte där att det var roligare att vara ute när man hade fått mera leksaker att använda sig utav.

Efter att barnen hade fått vara med om att testa på detta i en månad märkte man också att de barnen som hade tillgång till grönområden kände sig mera motiverad att t.ex. orientera. Barnens självkänsla hade inte ändrats så mycket, däremot märkte man att barnen inne i staden som hade fått använda sig av leksaker var mera positiv till utelek än tidigare. Det är också viktigt med utelek och fysisk aktivitet för barn eftersom det kommer många positiva hälsofördelar om man rör på sig. Självkänslan stiger genom fysisk aktivitet eftersom det styrker välbefinnandet och hälsan. Därför är det viktigt för barn att få röra på sig mycket i daghems- och skolåldern (Barton & Sandercock & Pretty & Wood, 2015, 1-12).

Även om föräldrar ger allt de har åt sina barn och visar en stor kärlek till dem så påverkas ändå barnet av allt som händer runt om i samhället. Barn har lättare att ta upp vad som händer runt om i samhället, och kan snabbt ta upp tecken på hur man borde vara som person och hur man borde se ut (Johnson, 2003, 86-87).

3.6 Media

Barn idag är vana vid att vara på internet och använda sig av olika medier på telefon. Tittar man tillbaka i tiden till 1960-talet och framåt så kan man se att TV, video, Nintendo och internet har varit delar som de äldre och dagens ungdom inte kunnat leva utan. Detta är delar som man är uppväxt med. Därför när något nytt kommer kan det vara svårt att förstå varför t.ex. barnen idag sitter så mycket på telefoner och spelar olika spel. Detta är för att dagens barn är vana och uppväxta med att på telefon, plattan eller datorn kan man spela och detta är roligt i deras vardag.

I och med allt spelande på dator och plattor har det uppkommit fysiologiska symptom som de yngre generationerna börjar lida av. På grund av allt tittandet i telefon och att se ner på plattan gör att barnen börjar få ont i nacken och smärta i handleder och armbågar. Dessutom när barnen sitter så mycket inomhus och spelar gör att många blir överviktiga. Barn som spelar spel på datorn eller på TV blir mindre intresserade av uteaktiviteter så som olika sporter och lek (Johansson & Lindgren & Hellman, 2013, 113-117)

Eftersom barnen blir mera involverade i media gör det också att de ser saker i ung ålder som gör att det kan ta skada på deras självkänsla. När barnen tittar på olika filmer och videor på internet kan det finnas ideal som gör att barnen börjar fundera över sig själv. Barnet kan då få en fel bild av hur människan borde vara uppbyggd och då kan det vara bra att prata med barnet om det. Om barnet däremot fått mycket uppmärksamhet som liten och att man sett det enskilda barnet, kan det hjälpa barnet att se sitt själv som positiv när barnet blir äldre (Johnson, 2003, 87-88).

3.7 Sammanfattning av de yttre faktorerna kring självkänslan

En självkänsla börjar från gener och arv av familj och släktingar. En människa kommer till jorden med en gen eller ett arv av någon nära. Detta sätter betydelsen för varför en människa kan likna någon eller ha ett sätt som liknar någon i släktet. Däremot börjar människan forma sig själv därefter och tar snabbt upp saker från miljön och formar sina karaktärsdrag där efter.

Det finns många yttre faktorer som påverkar barnets självkänsla. Självkänsla är något som barnen bygger upp redan som liten. Ett barn behöver mycket uppmärksamhet på rätt sätt, men även kärlek från föräldrarna, respekt, beröm och även att föräldrarna och andra runt omkring barnet behöver tänka på vilket språk man använder. Det framkom att barn behöver kunna misslyckas för att ställa sig upp på benen igen och försöka igen. Det är viktigt för barnen att få utforska och testa på nya saker för att kunna utveckla självet och utveckla självkänslan till det positiva.

4 Dagvårdens roll för barnets självkänsla

Enligt Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2016, 19) är det barnet som kommer i första hand. Alla barn har rätt till att må bra, behandlas jämbördigt, få en god omvårdnad och skydd. Barnets åsikter är viktiga och barnet får inte diskrimineras.

Enligt lagen för småbarnsfostran (1973/36) ska småbarnspedagogen lyssna på barnets åsikter vid barnets planering på hösten, genomförandet av arbetet och utvärderingen, som också ska stämma ihop med barnets utveckling och ålder. Barnets föräldrar har också rätt att säga som de tycker och dem ska man också ta i beaktan. Tänk på barnets bästa för att uppnå den bästa småbarnspedagogiken för barnet (§7b).

Småbarnspedagogiken följer regler enligt Lagen om småbarnsfostran. Grunderna för planen för småbarnsfostran styrs också enligt denna lag. Barnets plan för småbarnspedagogik ska utarbetas grundligt, genomföras och utvärderas på rätt sätt. För att barnen ska må bra ska man beakta deras åsikter. Barnet ska i lärmiljön känna sig trygg, vara hälsosam, samt främja sitt lärande och få utveckla sig själv. För att uppnå dessa kriterier behöver man se till barnets ålder och utveckling (Grunderna för planen för småbarnspedagogik, 2016, 14-16).

För att kunna främja barnen på bästa sätt i arbetet på daghemmen bör man följa lagen. Syftet med lagen om småbarnspedagogik (1973/36) är att:

1. Småbarnspedagogiken ska arbeta enligt ålder och uppväxt på daghemmet, samt främja barnets uppväxt, utveckling, hälsa och välbefinnande.
2. Stödja det livslånga lärandet och barnets villkor för inläring, samt tänka på att utbildningen ska passa för både flickor och pojkar.

3. Småbarnspedagogerna ska använda sig av en passande pedagogik i arbetet och lära ut det genom lek, rörelser, kultur, konst och få barnen att tycka det är roligt att lära sig nya saker.
4. Miljön på daghemmet ska hjälpa barnet att kunna få stöd i inläringen, vara hälsosam och trygg, samt att miljön ska vara utvecklande.
5. Lyssna på och respektera det enskilda barnet.
6. Småbarnspedagogen ska ha en förståelse för och respektera barnets olika kulturer, språk och religioner.
7. Barnet har rätt till att få det stöd hen behöver för sina olika behov på daghemmet. Småbarnspedagogen ska stödja barnet genom att hjälpa och se till att barnet får utvecklas med hjälp av olika stöd om det behövs.
8. Lär barnet att hitta vänner på daghemmet och att barnet ska kunna veta vad som är rätt och fel i en kamratgrupp, men även i samhället med andra människor.
9. Lyssna på barnets åsikt.
10. Samarbetet mellan, barn, föräldrar och småbarnspedagoger är viktig med tanke på barnets utveckling på daghemmet (§2).

4.1 Bekräftelse

Det är viktigt att uppmärksamma barnen en och en under dagen på daghemmet. Att beakta och ha ögonkontakt skapar en trygghet och ger betydelse för barnet. Varje dag borde pedagogen beakta varje enskilt barn på något sätt. Det är tanken att barnet ska kunna utvecklas självständigt och utforska livet på egen hand, men samtidigt ska de vuxna hjälpa barnet att förstå att de kan ha ett eget initiativ över sitt eget liv.

Barnet kan ges en bekräftelse på olika sätt och för att se det enskilda barnet bör man beakta barnet som människa. Pedagoger finns inte bara där för att hålla lekar och pyssel, utan måste också komma ihåg att lära känna barnet och komma ihåg att lyssna. Ett barn utvecklas bäst genom att få lära sig nya saker men samtidigt få en bekräftelse om att pedagogen finns där för barnet. Barnet behöver en bekräftelse om att de blir sedda varje dag på daghemmet (Forster, 2016; Vehkalahti, 2008).

4.2 Barnets prestationer

Barnen får ofta mycket uppmärksamhet och duktighetspoäng som liten. För varje sak man gör ges det beröm av föräldrarna. Detta kan också delas in i: Barn som inte fått tillräckligt med uppmärksamhet och beröm när de har gjort något och dem som har fått väldigt mycket uppmärksamhet vid deras prestationer. Sedan finns det också dem som har en säker tro på sig själv och som fått mycket närhet och skydd som liten som har med både prestationerna och självet att göra.

De som har fått väldigt lite beröm för sina prestationer som liten kan bli väldigt rädd och nervös för att prestera bra och att tro på sig själv när de blir äldre. Självkänslan är inte i det bästa läget i denna del.

Barn som endast fått beröm när de har gjort något bra som liten, kan få väldigt svårt med prestationen när de blir stor. Det betyder att när en prestation gått väldigt bra blir man stolt som person, går det sämre i en prestation man gjort kan självkänslan svikta väldigt mycket.

De som har en säker tro på sig själv har en god självkänsla. I och med all uppmärksamhet och närhet som detta barn fick när det var litet gör att barnet blir väldigt positiv till prestationer när det blir stor (Johnson, 2003, 41-43).

4.3 Stabil grund och modig förebild

Som vuxen ska vi bygga upp en trygg bas för barnet genom att låta barnet utforska och låta barnet veta att man som vuxen alltid finns nära till hands. Att vara nära till hands gör att barnet kan komma och sätta sig i famnen om hen upplever fara eller hot.

Att bygga upp en trygg bas för barnet gör att barnet känner sig mera säker och trygg i sig själv. Finns den vuxna i närheten av barnet är hen lugnare och mera sansad. Då kan barnet leka för sig själv och man känner inte av att någon oro flyger i luften. (Broberg & Hagström & Broberg, 2016, 44-46).

Som barnträdgårdslärare har man en viktig uppgift på daghem att kunna socialisera barnet och visa att man är en modig förebild. När barnet känner sig rädd för att testa på något nytt eller inte vågar gå fram till ett annat barn kan man få barnet att utmana rädslan istället. Det förekommer ofta att barnet visar rädsla på daghemmet och det beror främst på hur bekant barnet är med föräldrarnas beteende kring rädsla. I vissa fall är det bra att visa rädsla där hemma, t.ex. när man går över vägen och tittar till båda sidorna före man går över. Visar

föräldrarna en onödig rädsla för barnet blir hen också rädd att möta socialisationen och blir mera försiktig på daghemmet. Samtidigt som man lär barnet att vara modig på daghemmet är det bra att påpeka att det är okej att vara rädd så länge man inte tappar kontrollen över det (Forster, 2016, 76-77).

4.4 God anknytningsrelation

När ett barn börjar på ett nytt daghem med nya människor behöver barnet en anknytningsperson i personalen för att känna trygghet. En anknytningsperson behöver ge barnet tid, engagemang och en oavbruten kontakt för att kunna utveckla en god relation till barnet. En anknytningsperson behövs för att barnet ska kunna komma springande om hen har fallit och stött sig eller om det behövs en trygg famn att sitta i. En anknytningsperson på daghemmet blir en trygg punkt för barnet som hen vet att hen alltid kan gå till om det är något. Denna person som har en god anknytning till barnet ska kunna ge tröst och skydd i händelser som handlar om fara och i andra situationer som kan uppstå på daghemmet (Broberg & Hagström & Broberg, 2016, 65-69).

4.4.1 Barn med trygg anknytning

Barn med en trygg anknytning visar en självständig sida där barnet lyssnar och tar till sig av vad pedagogerna säger. Ett tryggt anknutet barn kan lätt söka tröst hos en anknytningsperson, blir lätt lugn om något har hänt, vara spontan och kan växla mellan lek och lugn i form av att gå till en pedagog för att prata. Ett tryggt anknutet barn har lätt att be om hjälp och är lättsam och har lätt för att följa pedagogernas tillsägelser. Ett barn som är tryggt anknutet uppfattas oftast mer som självsäker och har mera självkänsla (Broberg & Hagström & Broberg, 2016, 74-77).

4.4.2 Undvikande och ambivalent anknytning

Barn med undvikande anknytning kan vid fall när något hänt försöka göra problemet bra igen, istället för att gå till en pedagog och söka tröst. Barnet sitter hellre och leker för sig själv med leksaker än att leka med andra vänner. Ofta sitter barnet för sig själv och söker ingen kontakt med andra barn eller pedagoger. Denna anknytning gör att man tror att barnet klarar sig bra själv även om barnet borde få mycket uppmärksamhet.

Har barnet en ambivalent anknytning söker barnet uppmärksamheten hos de vuxna men blir aldrig lugn eller trygg i pedagogens famn. Dessa barn med ambivalent anknytning kan

uppfattas som irriterat och vara gnällig över småsaker. Ambivalent anknytning gör att barnet inte vill följa rutinerna som finns på dagiset utan istället kan barnet börja gråta eller kasta sig på golvet och inte vilja göra något.

Växer barnen upp i en trygg miljö där barnet får ett gott samspel till föräldrarna från första början så blir barnet automatiskt tryggt anknuten. Blir föräldrarna snabbt arga över att barnet börjar skrika kan detta uppfattas som negativt för barnet och kan då bli otryggt anknuten (Broberg & Hagström & Broberg, 2016, 77-84).

4.5 Sammanfattning av dagvårdens roll för självkänslan

När barnet börjar på dagis skapas anknytningsrelationer. Relationerna bildar ett speciellt band som barnet håller hårt i. De som är anknytningspersoner till barnet handleder, har öppna armar och är stöttande gentemot barnet.

På daghem gäller det samma sak som de yttre faktorerna i föregående kapitel, där det diskuteras om språket. När det kommer till språket ska man inte prata på ett nedvärderande sätt. Barnet tar efter vad föräldrar och andra anknytningspersoner säger. Att prata på ett nedvärderande sätt gör att barnet ser nedvärderande på sig själv som vuxen. Här gäller det också att inte nedvärdera sig själv som förälder eller barnträdgårdslärare för barnet tar efter och tror att det är rätt. På daghem lär sig barnet att kommunicera och hur man uppför sig med andra människor samt vad som är rätt och fel i en kamratgrupp. De yttre faktorerna i självkänslan sätter en grund för barnet som sedan barnträdgårdslärare kan bygga vidare på.

I lagen om småbarnsfostran (1973/36) nämns det ingenting om självkänslan. Lagen går mera runt om ämnet och tar upp saker som på ett sätt påverkar självkänslan t.ex. välbefinnandet och hälsan.

5 Sammanfattning av teorin

Det har pratats om självkänslan sedan länge tillbaka om man tittar tillbaka till 1700-talet. Forskare har tittat på ämnet och skrivit mycket om det men det är ändå ett ämne som få människor i dagens samhälle kan beskriva på ett djupare plan. När människor i dagens samhälle pratar om självkänsla och självförtroende blandar de ofta ihop dessa två. I denna forskning beskrivs olika begrepp kring självkänslan och vad dessa betyder. Detta för att förståelsen kring vad de olika begreppen betyder, samt att man ska få en förståelse kring hur olika dessa begrepp är. Självkänsla är något man är, medan självförtroende är något man

gör, vilket är en stor skillnad. Denna forskning tar fram hur daghemspersonalen går till väga för att bekräfta och styrka barnens självkänsla på daghem.

Det är viktigt för barnet att det byggs upp en självkänsla redan som liten. Både de yttre faktorerna som händer runt om i samhället och saker som händer på daghemmet påverkar barnet. Självkänslan har en stor betydelse för barnet redan som liten, för att de ska kunna ha en bra självkänsla som vuxen. Självkänslan är grunden för barnet och ger det en stabil punkt, gott välmående och en god fysisk och psykisk hälsa. Däremot är alla barn olika och har olika sätt att hantera positiva och negativa saker. Det är för att gener och arv spelar en stor roll i hur barnen utvecklas och blir som person.

Det ingår många teorier som går runt begreppet självkänsla eftersom det inte finns någon riktigt specifik som endast handlar om barn och självkänsla. Lindwall har däremot forskat mycket kring självkänslan men det lägger inte fokus på endast barnen, utan för den mänskliga utvecklingen. Däremot har Lindwall i sin forskning tagit fram faktorer som påverkar självkänslan, samt vad man kan göra för att kunna utveckla ett gott välmående. Utvecklingspsykologi hjälper bra till när det gäller att titta tillbaka till den första tiden hos barnet.

Barnet kommer i kontakt med självkänslan redan i mammans mage. Där handlar det om arv och genetik. Därefter finns det många yttre faktorer utanför daghemmet som sätter sin prägel. T.ex. de vänner barnet umgås med, den nutida median som barnet växer upp i, på vilket sätt barnet kommer i kontakt med språket och på vilket sätt barnet lär sig det. Föräldrarna är en stor del varifrån en trygg självkänsla kan komma och kan vara med och bygga upp de yttre faktorerna så att barnet påverkas positivt.

Barnträdgårdslärarna har många trådar att hålla i och komma ihåg. Det börjar med en anknytningsrelation mellan pedagogen och barnet. En trygg punkt som barnet kan känna säkerhet och tillit till. Däremot om barnet har en otrygg anknytning till den vuxne så tar inte barnet emot hjälp lika lätt som ett barn med en trygg anknytning.

För att främja barnets självkänsla inom småbarnspedagogiken är det barnet som står främst och är det viktiga i arbetet. Det är barnet som kommer i första hand och som ska handledas in i livet på ett lekfullt sätt. På daghem lär sig barnet mer av språket genom böcker och spel, att kommunicera och leka med andra barn men även att få bekräftelse på saker barnet gjort och hur man fungerar som en modig förebild. Allt detta kommer att fastna för barnen när de blir äldre och det kommer att hänga med livet ut.

6 Metod och tillvägagångssätt

6.1 Kvalitativ metod

Den kvalitativa undersökningsmetoden använder jag för att jag vill använda mig av en fördjupande intervju av daghemspersonalen. I den fördjupande intervjun får jag forska djupare i ämnet. När jag använder intervjuerna som undersökningsmetod, beaktar jag åsikter, upplevelser och attityder till ämnet. Eftersom jag har ett stort ämne som handlar om självkänsla så finns det många följdfrågor som kan uppstå i intervjun. Att ha en intervju öga mot öga med de som blivit intervjuade ger en större bild och ett lättare sätt att diskutera kring ämnet.

Den kvalitativa metoden kommer att vara till stor hjälp i detta arbete eftersom jag då hör personalens egna erfarenheter och kommentarer. Jag vill gräva på djupet i denna fråga om självkänslan och hur daghemspersonalen stärker detta hos barnet i sitt arbete. Detta arbete kommer enbart att gå på djupintervjuer. Observationen känns inte nödvändig i denna fråga angående mitt arbete om självkänslan hos barn.

Den kvalitativa metoden gör att man sätter sig bättre in i en persons tankar och funderingar och att man kommer närmare forskningsämnet genom en djupintervju. I den kvalitativa intervjun djupgräver man efter information och söker svar genom den intervjuade. För att få till en bra forskningsintervju finns det fyra principer man bör följa enligt Magne Holme & Krohn Solvang (1997, 93).

1. För det första för att komma åt forskningen i en intervju är det bra att *intervjun sker fysiskt med den intervjuade*. Att man träffas och möter varandra. Att träffa den intervjuade ger en helt annan vändning i en intervju och man kommer närmare varandra och ämnet på ett annat och positivt sätt. Intervjun ska sedan skrivas ner som en riktig tolkning på vad den intervjuade har sagt.
2. *Den intervjuades åsikter ska vara verkliga.*
3. *Intervjun ska förklaras på ett väldigt beskrivande sätt* och man ska förstå djupet i intervjun man har gjort med personen.
4. I en kvalitativ forskningsmetod är det bra *att använda sig av olika hänvisningar som den intervjuade personen har sagt*. För att få en riktigt ordentlig förståelse och

betydelse över ämnet kan man använda sig av den intervjuades yttring av ämnet och sätta det som citat.

Denna metod ger mig mycket att använda mig av eftersom jag kommer närmare personen jag intervjuar och kan sätta mig djupare i ämnet. Att sitta tillsammans med en barnträdgårdslärare gör att man har en öppnare dialog med varandra och att det blir lättare med följdfrågor och att man kommunicerar på ett lättare sätt till varandra.

6.2 Intervju

Jag har i mitt lärdomsprov valt ett ämne som är väldigt självsäkert på daghem och något man tycker borde finnas med hela tiden i arbetet med barn. Är självkänsla ett ämne som tas upp ofta och är det något man tänker på i all den stress som finns i arbetet?

Att prata om självkänsla kan vara väldigt svårt, samtidigt som det kan vara nyttigt, få fram känslor och ge många tankeställningar. När jag gör en intervju vill jag motivera samtidigt som jag vill veta deras tankeställningar och styrka i detta ämne. Jag väljer att använda mig av en djupintervju eftersom barnträdgårdslärarna borde vara medveten om barnets självkänsla på daghem och kunna ha goda svar på hur de stärker och kan bygga upp självkänslan hos barn.

6.3 Tillvägagångssätt i den kvalitativa intervjun

Examensarbetets utformning och resultat kommer från den kvalitativa intervjun som gör att barnträdgårdslärarna får komma med sina egna kommentarer när det gäller självkänsla och hur man stärker den hos barnet. Jag försökte få tag i många barnträdgårdslärare att intervjuas så att jag skulle få många kommentarer och få mera aspekt över arbetet. Barnträdgårdslärarna skulle gärna vara i olika åldrar och på så vis ha olika erfarenheter och uppfattningar angående självkänslan. De intervjuade blev allt som allt sex stycken, vilket jag tyckte räckte bra till i mitt examensarbete.

Självkänsla kan uppfattas olika av människor och hur man jobbar med det på de olika daghemmen, vilket också gör det mera behändigt att använda mig av mer intervjuade personer. De synpunkter som framkommer i arbetet ska ge en mera välutvecklad process i arbetet om självkänslan och ger en större bild av barnträdgårdslärarnas egna uppfattningar kring ämnet (Magne Holm & Krohn Solvang, 99-101).

Deltagarna till intervjun informerades via chefen för dagvården inom den kommun där intervjun skulle ske. Chefen för dagvården sände ut min förfrågan till olika daghem i kommunen och då fick daghemmen själv svara på mejlet eller ta kontakt med mig via telefon om de var intresserade av en intervju. I en annan kommun blev jag informerad att jag själv kunde ringa till daghemmen och prata med dem via telefon och se om någon var intresserad av att ställa upp på en intervju. Denna undersökning som skedde med de intervjuade är sekretessbelagda och de förblir anonyma. Jag skriver därför inte ut deras namn, vilket daghem eller kommun de arbetar i. Det förblir anonyma eftersom jag inte vill att andra ska se vem som har sagt vad och hur dessa intervjupersoner arbetar med självkänslan på sitt daghem. Efter intervjuerna analyserade jag vad barnträdgårdslärarna hade sagt och fick många bra citat som gjorde sig bra i examensarbetet.

7 Resultatredovisning

Jag använde mig av 9 frågor som handlar om barnets självkänsla. Jag ville använda mig av barnträdgårdslärarnas egna erfarenheter för att nå en mer djupgående forskning. Vad har dessa barnträdgårdslärare varit med om, hur gör de när de märker att ett barns självkänsla sviktar och vilka arbetssätt och metoder använder de på daghemmet? En barnträdgårdslärare är en viktig del av barnets liv eftersom barnet lär sig mest upp till fem-sex årsåldern. Vid denna tid kan man lära barnen mycket om dem själva och samhället runt om kring dem.

1. Hur uppfattar du begreppet självkänsla?
2. Hur uppfattar du begreppet självförtroende?
3. Hur ser du att ett barn har bra självkänsla?
4. Hur identifierar du barn med låg självkänsla? Pratar ni om det?
5. Vilka metoder och arbetssätt använder ni just på ert dagis i syfte att stöda självkänslan?
6. Vilka arbetssätt och metoder har ni använt under det nuvarande verksamhetsåret (hösten 2016 - våren 2017)?
7. Diskuterar ni i ert arbetsteam barns självkänsla? I så fall i vilka sammanhang?
8. I vilka situationer stöder du barnens självkänsla?

9. Vad skulle man kunna göra mer för att styrka och bekräfta ett barns självkänsla?

Många av frågorna fick följdfrågor som kom automatiskt medan intervjun pågick. Konversationen mellan mig och den intervjuade blev mera öppen och klar efter en stund in i intervjun och det tog cirka halva intervjun innan saker började flyta. Följdfrågorna gav mig en större inblick i hur barnträdgårdslärarna tänker kring självkänslan och vad de själv har sett och varit med om som barnträdgårdslärare på daghem.

7.1 Skillnaden mellan självkänsla och självförtroende

Alla de sex intervjuade höll med om att självkänslan är något man beaktar på daghemmen. Fem av sex barnträdgårdslärare kunde ge en bra skillnad mellan självkänsla och självförtroende. Alla de sex intervjuade hade mycket bra att komma med när det gällde dessa frågor kring självkänslan;

Självkänsla är när man har vetskapen att uppfatta att man är bra som man är. En människa behöver inte göra sig till eller prestera bra för att ha en förståelse över att man duger som man är. Självkänsla handlar om att acceptera sig själv som människa och att man känner att man är värdefull.

En respondent fick redan i första frågan en tanke:

”Alltså man borde säg mer åt barnen att 'Ja tycker om dig' ...”

Det är svårt att se självkänslan klart och tydligt hos barn som är under sex år tycker de sex barnträdgårdslärarna. Men man kan ändå märka tydliga skillnader på en bra och dålig självkänsla. T.ex. kan man märka på barn som är under fem år att de som står för sin åsikt och vågar säga till om han eller hon vill leka en viss lek eller vara någon viss person i en lek; Dessa barn visar en större självkänsla. De som också är trygga i sig själva och har förmåga att våga säga vad de tycker och kan stå för sin egen åsikt och kan eventuellt ge andra alternativ till vad de vill leka för lek eller vara för person i en lek.

”Självkänsla e att va trygg i sig själv.”

Självförtroende i sig är saker som man behärskar; Relationer, prestationer och hur barnen klarar av att förhålla sig till andra människor och barn i deras egen ålder. Barnen med ett bra självförtroende förstår att de kan göra saker själv.

En respondent svarade:

”Självförtroende e något man presterar. Jag tror att man tänker mera på självförtroendet på dagis än på självkänslan å man uppmuntrar självförtroendet mer. Självkänslan e något som lättare glöms bort. Många barn har jättebra självförtroende, medan självkänslan e sämre.”

Och:

”Får självförtroendet en törn så då blir det jättejobbigt för barnen. Man borde få barnen att vilja säga: ’Men vi provar pånytt...’.”

En annan respondent svarade att:

”För att sätta en tydlig gräns på hur jag uppfattar självförtroendet och självkänslan tillsammans så kan man bygga upp scenariot som liknar en snögubbe. Det finns den största bollen längst ner som gör snögubben stadig, en boll i mitten och den översta med en hatt på. Jag anser att självförtroendet sitter högst upp i hatten, vilket gör att när självförtroendet sviktar så börjar också snögubben luta, vilket gör att snögubben kan ramla åt sidorna. Har man en god självkänsla står snögubben fortfarande väldigt stadigt trots att självförtroendet sviktar, har man däremot en sämre självkänsla så kan snögubben ramla på marken. Självkänslan och självförtroendet hänger samman, men det är självkänslan som gör att gubben står stadigt.”

En av respondenterna i intervjun svarade att självkänslan däremot känns lite som ett tabuämne. Det är något man inte riktigt har pratat om förut. Nu däremot märks det att det börjar komma mera upp i daghemmen och det kommer nya saker att beakta som handlar om självkänslan. Detta gör också att barnen får lättare att prata om sina känslor och kan säga bättre vad de känner och tycker om saker och ting.

Alla de sex respondenterna såg en tydlig skillnad i en hög och låg självkänsla. Den låga självkänslan förklarades som att barn formas konstant i åldern 3-5 år. Barn med låg självkänsla kan uppfattas som medföljare i en barngrupp; De gör som andra säger och har

ingen egen åsikt. Barn med låg självkänsla är dem som blir tilldelade olika roller i lekarna och säger aldrig sin egen åsikt. De är bara med och tar vad de får.

Hemförhållanden sätter en stor påverkan hos barnen och deras självkänsla och självbild. Barnen tar bild av de vuxna hur man borde vara och agera som person. Pratar ens föräldrar nedvärderande om sig själv tar barnet detta åt sig. Som vuxen kommer man inte på alla gånger att detta påverkar barnet. Även barnträdgårdslärarna blir en sorts förebild för barnen som de tar efter.

Här kom även samhället till tals och en av respondenterna svarade:

”Barnen växer upp i ett samhälle där de ska vara så fina saker, man ska jobba mycket, å gör man int allt e man int duktig.”

På personalmöten vid dessa daghem tar personalen upp ämnet självkänsla om det behövs. Barn med en kantstött självkänsla kan man diskutera kring och fundera över vad man kan göra för att öka självkänsla hos. I dagens läge och med de stora daghemsgrupperna hinner man tyvärr inte alla gånger ta alla barnen i beaktan och då kan dessa barn som bara följer efter andra i gruppen, d.v.s. de med sämre självkänsla, falla mellan fingrarna. Det anses som ett problem för barnträdgårdslärarna att barngrupperna blir större och man hinner inte prata med barnen enskilt lika mycket som man skulle vilja göra det. Barnen som lever med en osäkerhet och bara följer efter och lyder uppfattas som barn med en sämre självkänsla.

En av respondenterna svarade på detta sätt om den dåliga självkänslan:

”Barnen tänker saker som att ‘va tycker dom andra? Gör ja rätt eller fel nu?’ ...”

Barn som har en dålig självkänsla kan också visa sig vara mera extroverta. Man märker bättre av dessa barn; de börjar agera utåt och man ser barnets dåliga självkänsla. Dessa barn börjar uttrycka sig illa mot andra människor runt om. Det är dessa barn man främst pratar med så att ingen av de andra barnen tar skada. De extroverta barnen är något man ser mera av och det blir värre för de andra barnen att få höra elaka saker om varandra. I dessa fall brukar man ta till diskussioner och prata igenom händelsen.

7.2 Samarbete på daghemmet

På daghemmens olika planeringsmöten diskuterar man barns självkänsla. Det är något man behöver prata om i lugn och ro utan barn för att komma fram till olika hjälpmedel och andra saker som kan hjälpa eller stärka självkänslan. Det kan vara t.ex. om något barn agerar utåt på grund av en dålig självkänsla, då kan man t.ex. träna med barnen så att självkänslan höjs. Det kan vara t.ex. en lek som man kan använda sig av.

När en barntädgårdslärare ser ett barn som kommer till daghemmet och man märker av att barnet inte mår bra, då kan det vara bra att prata med föräldern. Att arbeta som barntädgårdslärare på ett daghem betyder inte att man bara arbetar som barntädgårdslärare, utan familjen är också en viktig sak som man arbetar tillsammans med. Man behöver kunna bemöta familjen på ett bra sätt och föräldrarna ska också känna att de kan prata med barntädgårdslärarna ifall det har hänt något som gör att barnet kan agera på ett annat sätt.

För att få samarbetet att löpa smärtfritt fyller föräldrarna och barntädgårdslärarna även i en individuell plan för barnet på hösten. Där framkommer det vad barnet kan förbättra på och vad föräldrarna tycker att barnet borde lära sig. Detta är någon man tar i stor beaktan på daghemmen och den uppdateras när ett barn har klarat av en sak som står i den individuella planen. Den uppdateras då tillsammans med föräldrarna.

7.2.1 Det dagliga arbetet med barnen

Att styrka och bekräfta barnet är ett dagligt arbete. Det är viktigt att visa barnet att man lyssnar på hen och det är lika viktigt att andra barn ser att man lyssnar på ett barn åt gången. De andra barnen lär sig att vänta på sin tur genom att de ser detta.

En respondent svarade:

”Se de enskilda barnet varje dag.”

En annan vardaglig sak på daghemmen är bemötandet. Hur man som barntädgårdslärare visar barnen ett gott bemötande, samtidigt som barntädgårdslärarna emellan bemöter varandra på ett bra sätt. Barnen lär sig samtidigt hur ett gott bemötande ser ut lär sig också hur vuxna bemöter varandra.

En annan respondent svarade:

”De e viktigt med ögonkontakt.”

När man som barnträdgårdslärare sitter med barnen och pysslar och ritat så brukar man oftast berömma barnet för deras arbete.

En respondent svarade att:

”Istället för att säga ‘Oj, va duktig du ha varit. Va fint du har ritat!’ så kan man istället gå runt ämne och säga saker som: ‘Wow, vilka fina färger du har använt!’ eller ‘Ja du har nog varit riktigt koncentrerad när du har gjort detta...’.”

Respondenten menade att det är bättre att gå runt ämnet och istället höja självkänslan genom att gå runt den. För när man säger direkt åt barnet att hen har varit duktig, så höjs självkänslan så mycket att man till slut inte når den där samma känslan hos barnet som hen hade de första gångerna man sa att ”Oj, vad fint du har ritat”.

Som barnträdgårdslärare är det också viktigt att själv så stadigt när man arbetar på ett daghem tillsammans med många barn. Är man osäker som människa märker barnen snabbt av det. Barnträdgårdslärollen kan snabbt raderas om man inte själv har självkänslan på sin plats. Självkänsla smittar också av sig bara man lär ut det på rätt sätt.

7.2.2 Förståelsen för att vi alla är olika

Fyra av sex barnträdgårdslärare nämnde också att det är viktigt för barnen att de förstår att alla är olika. På ett daghem hade barn som var kvotflyktingar kommit till daghemmet och där kände barnträdgårdslärarna att det hjälpte barnen att förstå att man är olika. Barnen fick då även se att även om dessa barn inte kunde språket, så kunde de ändå lära sig att delta i lekar och vara samspelad med andra människor.

En respondent svarade att:

”Alla katter e int likadana”

Det förekom även samtal om samhället idag och att det blivit mera stressigt. Detta märks även på daghemmen och på barnens beteende. För 15-20 år sedan kunde barnen leka fritt utomhus och man kunde gå iväg till skogen och leka olika lekar tillsammans med andra barn. Då för 20 år sedan var t.ex. pedofili inte lika uppmärksammat som det är idag.

”Samhället hotas av mer faror idag vilket gör att föräldrar kan känna rädsla av att lämna barnen ensamma nånstans.”

Detta gör också att barnen påverkas, vilket också kan sänka självkänslan då de inte får utöva lekar och använda sin fantasi till fullo som man gjorde förr som barn. Fyra av sex respondenter nämnde att tiden för barnen utomhus är värdefull.

En respondent sa att:

”Därför e de viktigt att barnen får gå till mulle-skogen och får leka av sig där. De e så viktigt att barnen får lek av sig och att dom får klättra på stenarna och känn på att de int alls e farligt.”

Och samma respondent svarade:

”Vi brukar även gör så att barnen får testa på att spika och såga på dagis för att dom ska får se hur de går till och få känna på att de int heller e farligt.”

Alla dessa respondenter sa samma sak när det kom till frågan som handlade om att hur dem själv som barnträdgårdslärare kan styrka och bekräfta ett barn på ett daghem:

”Se det enskilda barnet.”

7.3 Metoderna som höjer självkänslan

I arbetet med barn är det en positiv sak att använda sig av olika arbetssätt och metoder som tilltalar barnen. I många av dessa daghem är det Kompisväskan och Stegen som används flitigt när det gäller självkänslan. Då det handlar om att använda metoder och arbetssätt som Kompisväskan och Stegen så tar de äldre barnen i fem-årsåldern bättre åt sig vad dessa metoder handlar om. Det är lättare att jobba med dem för att de har en större förståelse till de olika känslorna och hur en viss känsla kan märkas av. De yngre barnen förstår mest de riktigt vanliga känslorna som ledsen och glad. Nedan kommer det att listas olika metoder man kan använda sig av när man vill styrka och bekräfta ett barns självkänsla;

1. Start

Start är en bok med bilder på olika känslor. Barnen får fundera över vilken känsla som utspelar sig i bilden och så ska barnen gissa. Sedan kan man diskutera hur barnet ser ut när det är ledsen, vad som gör barnet ledsen eller vad man kan göra för någon annan som är ledsen. Det förekommer även frågor i boken som handlar om att fråga

om hjälp, säga tack och förlåt och att lära sig grunderna i hur man uppför sig och bemöter andra människor. Start är det första trappsteget i Start-Stegvis-Stegen.

2. *Stegvis*

När man använder metoden stegvis arbetar man med en känsla en gång i veckan. Det är en metod som görs i korta sessioner och här är det även vanligt att man använde handdockor som har problem. Dessa problem ska sedan barnen lösa. Det finns även bilder på känslor som barnen ska gissa och sedan diskutera. Denna metod innehåller alla känslor som i Start och i Stegen. Stegvis är en lite äldre modell och innehåller svartvita bilder.

3. *Stegen*

Stegen är en metod som bygger vidare på Stegvis, men är även uppdaterad och har bilder i färg. Stegen jobbar man däremot med varje dag. Det handlar om många olika känslor som man pratar om varje dag i korta sessioner. Man pratar t.ex. om hur andra ser ut, hur man vågar säga nej, hur kan man lugna ner sig om man har starka känslor osv. Dessa känslor sitter man och diskuterar kring och det finns även olika lekar till känslorna. Stegvis och Stegen går väldigt in i varandra och innehåller i princip samma känslor, lekar och bilder.

En respondent svarade om Stegen att:

"Stegen e en metod som man nästan måst kör igång me direkt på hösten, eftersom det e en så stor metod och den ska jobbas med varje dag."

4. *Kompisväskan*

Kompisväskan handlar om att förebygga mobbning på daghem. Där ingår det olika diskussionsfrågor, känslkort och även Lilla Chilla som handlar om avslappning.

"Alla barn tycker om Ole."

Ole är en handdocksfigur som ingår i kompisväskan, som man kan använda sig av när man diskuterar olika ämnen. Kompisväskan får däremot de yngre barnen att reagera mera på ämnen på grund av Ole. De äldre barnen är inte lika intresserade av Ole, vilket gör att man kan diskutera ämnen utan honom om man vill. Det ger en förståelse för att de yngre barnen behöver få en kunskap som är mera lekfull än de äldre barnen som är fem år.

5. *Kompiskonst*

Kompiskonst är en bok som innehåller övningar som stärker samarbetet mellan barnen och gör att det blir en fungerande grupp på daghemmet. Boken ger även tips om hur man kan få en mera positiv atmosfär barnen emellan på daghem. I boken ingår t.ex. att förebygga mobbning.

6. *Känslopåsen*

En av dessa daghem använder något som kallas Känslopåsen. Känslopåsen är en påse som man har fyllt med många olika ansiktsuttryck. Sedan ska barnen titta på dessa bilder och kunna kategorisera bilderna enligt olika känslor som man kan känna. T.ex. Arg, glad och ledsen.

7.4 Utveckla barnens självkänsla

I ett arbete med barn är det viktigt att vara medveten om barnens självkänsla. Att förstå att man kan påverka självkänslan positivt bara man arbetar med det på rätt sätt.

”Självkänslan e grunden för varje människa.”

Tre av sex av barnträdgårdslärare påpekade att man redan från hösten kunde ha som mål att under den kommande terminen eller året skulle man kunna arbeta med barnens självkänsla och använda ett tema där det ingår barnens självkänsla, självförtroende och självbild. Då kan man arbeta med detta under hela året tillsammans med barnet. Man kan då t.ex. göra en planering där det ingår lekar som styrker självkänslan, använda metoder som kompisväskan och använda ett bemötande som styrker självkänslan positivt. Barnen kan ha svårt att förstå

vad självkänsla innebär, så därför är det viktigt att arbeta med detta genom lekar, pyssel och gärningar. Man kan även arbeta med bemötande och hur man tilltalar andra människor.

För att stärka och bekräfta barnen mer vore det bättre att kunna arbeta tillsammans med barnen i mindre grupper. Då har de lättare att ta åt sig av vad man pratar om. Då skulle man också kunna sätta mer tid på att se varje enskilt barn och ha en bättre ögonkontakt.

Två av sex barnträdgårdslärare som blev intervjuade kunde även märka skillnaden när det gäller åldersskillnader mellan barnträdgårdslärare. Det viktiga när man arbetar med barn är att kunna beakta de nya och de gamla arbetssätten. Är man socionom och har en inriktning på småbarnspedagogik som exempel så har man andra infallsvinklar i arbetet än om man är utbildad på yrkesnivå som barnträdgårdslärare. Det är viktigt att kunna prata sinsemellan som barnträdgårdslärare och komma på ett sätt att knyta ihop det nya och det gamla arbetssätten så att det blir ett bra flyt i arbetet.

8 Sammanfattning av intervjuerna

De barnträdgårdslärare som blev intervjuade hade en god uppfattning kring skillnaden mellan självkänsla och självförtroende. Det märktes att hos någon var det inte lika klart hur man skulle förklara dessa på ett enkelt sätt. Däremot kom det fram att självkänslan är något man börjar beakta mer i arbetet hos barn på daghem. Det framkom även att självkänslan hos barn under fem år inte märks lika mycket som för barnen som är över fem år. Barnen formas så mycket upp till fyra års ålder att man inte ser den stora skillnaden mellan en dålig och bra självkänsla som för de äldre barnen.

När det handlar om den bra och dåliga självkänslan framkom det även att den goda självkänslan syns bättre på de äldre barnen. De vågar bättre säga sin åsikt och vågar säga nej ifall det är något som barnet inte vill. Barnen med en bra självkänsla är trygga i sig själv höll alla barnträdgårdslärare med om.

Den dåliga självkänslan kunde man upptäcka på två olika sätt: Människor är väldigt olika vilket gör att också självkänslan kan synas på olika sätt. Barn med en dålig självkänsla kunde vara antingen introvert eller extrovert. De introverta barnen syns eller hörs inte så mycket, vilket gör att barnträdgårdslärarna inte tänker på att dessa kanske behöver få öva upp sin självkänsla. De barn som har dålig självkänsla och är extroverta syns och hörs mycket mer, vilket gör att man snabbare ser den sämre självkänslan och man kan agera snabbare. De extroverta barnen kommer i övning snabbare på daghemmet genom diskussioner, lekar och

andra övningar som hjälper barnet. Om extroverta barn blir övertända och aggressiva behöver man också prata med föräldrarna. Märker en barnträdgårdslärare av att barnet far illa och det blir riktigt tokigt kan man också vända sig till specialbarnträdgårdslärarna, kuratorer, psykolog, rådgivningen eller socialen.

När det handlar om att stärka och bekräfta barnet så var alla barnträdgårdslärare överens om att man borde se det enskilda barnet varje dag. Alla barn är lika mycket värda och alla borde få barnträdgårdslärarens tid en gång om dagen även om det inte alltid var möjligt. Möjligheten att se det enskilda barnet sänks på grund av de stora grupperna som man har på daghemmen. En annan sak som verkade vara väldigt viktigt var bemötandet hos barnen, och hur barnen kan lära sig att bemöta varandra. En annan sak som stärkte och bekräftade självkänslan till barnet var att man skulle lära barnen att vänta på sin tur. Det bästa sättet att kunna se det enskilda barnet och samtidigt lära barnen att vänta på sin tur infann sig i de dagliga samlingarna som man har med barnen på daghemmen.

Ett annat viktigt dilemma som framkom var samarbetet mellan alla parter. Samarbetet ska finnas bland barnträdgårdslärarna, till föräldrarna och till barnen. Både föräldrar och barn ska ha en chans att komma med egna åsikter, kunna delta i barnens uppfostran och göra så att trivseln på daghemmen skulle bli större bland barnen. Barnen får en större dos av självkänsla när de får komma med sin egen åsikt. En av barnträdgårdslärarna nämnde att familjearbete kan vara bra att kunna när man arbetar på ett daghem, eftersom arbetet inte bara gäller barnen, utan även att samarbeta tillsammans med föräldrar och andra anhöriga till barnen.

När barnträdgårdslärarnas ord slås ihop, märker man att självkänslan finns med i allt de gör på daghemmet. Att stärka och bekräfta barnets självkänsla är en del av det dagliga arbetet. Det viktigaste och det som framkom hos alla barnträdgårdslärare var att; Se det enskilda barnet, ge barnen trygghet och att samarbetet spelar en stor roll mellan barnträdgårdslärare, föräldrar och barn.

9 Sammanfattning och kritisk granskning

Mitt syfte med arbetet handlade om hur barnträdgårdslärare kan stärka och bekräfta barnets självkänsla på daghemmet. Även vilken syn och uppfattning barnträdgårdslärarna har kring självkänslan och vad kan man göra för att förbättra självkänslan på daghem? Hur kan man på bästa sätt stödja barnen angående deras självkänsla?

Självkänslan hos barnet visade sig vara något som växt fram mer och blivit viktigare på daghemmen. Barntädgårdslärare använder sig av olika metoder och arbetssätt som stödjer barnets självkänsla på bästa sätt. Några av barntädgårdslärarna tyckte att man kunde använda självkänslan som ett tema under en termin, för att riktigt ta tag i det. Det framkom även att samarbete mellan barntädgårdslärare, föräldrar och barn kunde höja självkänslan hos barnet. Både barn och föräldrar får komma med sin egen åsikt angående barnets uppfostran på daghemmet. I intervjuerna framkom det även att en stor vikt ligger på tryggheten och att se det enskilda barnet på daghemmet. Även att självkänslan är som en byggsten för barnet och att det är viktigt att ha en god självkänsla och därför jobbar barntädgårdslärarna mycket med detta. Självkänslan spelar en stor roll för barnet och det är barntädgårdslärarnas jobb att arbeta upp självkänslan hos barnen.

Intervjuerna skedde i ett rum där vi satt och fick vara ostörda, vilket gjorde att barntädgårdslärarna kunde vara mer öppna kring frågorna. Intervjufrågorna hörde bra ihop med teoridelen och jag fick svar som jag tyckte passade bra ihop med teorin. Det som barntädgårdslärarna svarade var väldigt intressant och jag fick nya svar och mer kunskap i ämnet genom intervjuerna.

Självkänslan för mig har sedan länge varit ett ämne som jag varit intresserad av, därför tänkte jag att det var ett ämne jag ville undersöka mer kring och skriva om i mitt examensarbete. Den första tanke som slog mig när jag skulle skriva mitt arbete om självkänslan hos barn i daghemsålder, gjorde att jag fick tänka till lite. Att kunna skillnaden mellan självförtroende och självkänsla och att kunna berätta om dessa två för både ungdomar och vuxna är inte någon stor sak. När det kommer till barnen gäller det att tänka till extra mycket eftersom självkänslan inte syns lika tydligt hos barn.

I den första delen i teoridelen ville jag reda ut olika begrepp kring självkänslan för att göra examensarbetet till en lättare läsning. Jag har bland annat tagit upp den höga och optimala självkänslan men även den låga självkänslan. I detta arbete förekommer även olika faktorer som påverkar barnets självkänsla och i den sista delen i teoridelen handlar det om vad dagvårdens roll gör för skillnad för barnen på daghem när det gäller självkänslan. I denna forskning har jag använt mig av den kvalitativa forskningen eftersom jag ville intervjua barntädgårdslärare som arbetar på daghem. Jag intervjuade sex barntädgårdslärare.

När det gäller den kritiska granskningen i arbetet kunde jag i början ha svårt att påträffa lämplig litteratur, eftersom det inte finns så många böcker som endast handlar om självkänsla. För att finna den slutliga litteraturen behövde jag gå runt ämnet självkänsla och

försöka hitta spår som hade med självkänslan att göra i andra böcker. Det andra är att jag kunde skrivit upp alla mina följdfrågor till intervjuerna så att jag kunde tagit upp dem med alla respondenter. I de intervjusvar som blev kortare kände jag att det skulle behövt mera följdfrågor för att nå en ännu mera djupgående diskussion i intervjuerna. En fråga jag gärna skulle ha velat ha med var en fråga om hur viktig anknytningen till barnträdgårdslärarna är hos barnet, med tanke på självkänslan.

Som avslut i detta examensarbete känner jag att i det stora hela att denna undersökning har gett mig väldigt mycket. Den har gett mig mer lärdom om ett ämne jag brinner för och även att jag har fått en större lärdom om självkänslan hos barn på daghem. Detta har gett mig något positivt till mitt kommande yrke som barnträdgårdslärare. Jag är glad att min svårfångade teori stämde bra ihop med de svar jag fick i intervjuerna, vilket gjorde att arbetet kom till sin rätta på slutet när intervjuerna blev text.

Källor

Barton, J., Sandercock, G., Pretty, J. & Wood, C., 2015. The effect of playground- and nature-based playtime interventions on. In: *International Journal of Environmental Health Research*, 25, s. 1-12.

Broberg, M., Hagström, H. & Broberg, A. (2016). *Anknytning i förskolan – Vikten av trygghet för lek och lärande*. Stockholm: Natur och Kultur.

Ellneby, Y. & Von Hilgers, B. (2010). *Att samtala med barn – Genom att lyssna med fyra öron*. Stockholm: Natur & Kultur.

Evenshaug, O. & Hallen, D. (2001). *Barn- och ungdomspsykologi*. Lund: Studentlitteratur.

Forster, M. (2016). *Jag törs inte men gör det ändå – Om barns välmående och självkänsla*. Stockholm: Natur och kultur.

Grunderna för planen av småbarnsfostran [Online]

http://www.oph.fi/download/179348_grunderna_for_planen_for_smabarnspedagogik_2016.pdf [Hämtat: 7.3.2017].

Hwang, P. & Nilsson, B. (2003). *Utvecklingspsykologi*. Stockholm: Natur och kultur.

Johansson, T. & Lindgren, S. & Hellman, A. (2013). *Nya uppväxtvillkor – Samhälle och individ i förändring*. Stockholm: Liber.

Johnson, M., (2003). *Självkänsla och anpassning*. Lund: Studentlitteratur.

Krantz Lindgren, P. (2014). *Med känsla för barns självkänsla*. Falun: Bonnier Fakta.

Lagen om småbarnspedagogik (1973/36)

Lindwall, M. (2011). *Självkänsla – Bortom populärpsykologi och enkla sanningar*. Lund: Studentlitteratur.

Magne Holme, I., & Krohn Solvang, B. (1997). *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.

Meeuwisse, A. & Sunesson, S. & Swärd, H. (2011). *Socialt arbete – en grundbok*. Stockholm: Natur och kultur.

Rutherford M.B. (2011). The social value of self-esteem. in: *Social science and public policy red*, (48), s. 1-7.

Pramling Samuelsson, I. & Sheridan, S. (2016). *Lärandets grogrund*. Lund: Studentlitteratur.

Vehkalahti, R. (2008). *Trygga barn – Stärk barnets självkänsla med lekar och aktiviteter*. Helsingfors: Lasten Keskus.

Von Tetzchner, S. (2016). *Utvecklingspsykologi*. Lund: Studentlitteratur.